

Oikeustapauskokoelma

Asia T-628/22

René Repasi
vastaan
Euroopan komissio

Unionin yleisen tuomioistuimen määräys (kuudes jaosto) 21.6.2023

Kumoamiskanne – Ympäristö – Delegoitu asetus (EU) 2022/1214 – Taksonomia – Fossiiliseen kaasuun ja ydinenergiaan liittyvät taloudelliset toiminnot – Kuuluminen kestäviin taloudellisiin toimintoihin – Parlamentin jäsen – Toimi ei koske kantajaa suoraan – Tutkimatta jättäminen

1. *Kumoamiskanne – Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt – Suoraan ja erikseen luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä koskevat toimet – Kantajaa suoraan koskeva toimi – Määrittelyperusteet – Komission delegoitu asetus 2022/1214 – Euroopan parlamentin jäsenen nostama kanne – Toimi ei koske kantajaa suoraan – Tutkimatta jättäminen (SEUT 263 artiklan neljäs kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 2020/852; komission asetus 2022/1214)*

(ks. 23, 24 ja 30–37 kohta)

2. *Euroopan unionin toimielimet – Toimivallan käyttäminen – Komissiolle siirretty valta antaa delegoituja säädöksiä – Ulottuvuus (SEUT 290 artikla)*

(ks. 26–29 kohta)

Tiivistelmä

Taksonomia: Unionin yleinen tuomioistuin jättää tutkimatta kanteen, jonka Euroopan parlamentin jäsen on nostanut komission asetuksesta, joka koskee tiettyjen fossiiliseen kaasuun ja ydinenergiaan liittyvien taloudellisten toimintojen kestävyyttä

Toisin kuin Euroopan parlamentti sen yksittäiset jäsenet eivät voi riitauttaa tällaista säädöstä

Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto antoivat 18.6.2020 kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä asetuksen 2020/852.¹ Kyseisessä asetuksessa vahvistetaan siinä asetettujen eri ympäristötavoitteiden valossa kriteerit sen määrittämiseksi, pidetäänkö jotakin taloudellista toimintaa ympäristön kannalta kestäväenä. Yksi näistä tavoitteista on ilmastomuutoksen hillintä.² Kyseisen asetuksen mukaan taloudelliset siirtymätoiminnot eli sellaiset toiminnot, joiden osalta ei ole teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia vähähiilisiä vaihtoehtoja, edistävät merkittävästi ilmastomuutoksen hillintää, kun niillä päästään kohti ilmastoneutraaliutta, edellyttäen, että tiettyjä kriteerejä noudatetaan.

Tässä tilanteessa Euroopan komissio antoi delegoidun asetuksen 2022/1214,³ jossa vahvistetaan tekniset arviointikriteerit, joilla määritetään, millä edellytyksillä tiettyjä fossiiliseen kaasuun ja ydinenergiaan liittyviä taloudellisia toimintoja pidetään siirtymätoimintoina, joilla voidaan edistää muun muassa ilmastomuutoksen hillintää koskevaa tavoitetta.

Euroopan parlamentin jäsen René Repasi katsoi, että komissio ylitti sille siirretyn vallan antaa delegoituja säädöksiä, joten hän nosti unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen kyseisen asetuksen kumoamiseksi ja väitti, että kyseisellä asetuksella loukattiin parlamentin lainsäädäntövaltaa ja näin ollen hänen oikeuksiaan parlamentin jäsenenä.

Määräyksessään unionin yleinen tuomioistuin lausuu ensimmäistä kertaa parlamentin jäsenen asiavaltuudesta siltä osin kuin on kyse komission delegoidusta asetuksesta, minkä jälkeen se jättää kanteen tutkimatta.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

Aluksi unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa, että SEUT 263 artiklan neljännen kohdan mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen toimesta, jota ei ole osoitettu sille, jos toimi koskee luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä suoraan ja erikseen tai jos kyseessä on sääntelytoimi, joka koskee sitä suoraan ja joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä. Jotta riidanalainen toimi koskisi suoraan yksityistä, kahden kriteerin on täyttyttävä kumulatiivisesti. Riidanalaisella toimenpiteellä on ensinnäkin oltava välittömiä vaikutuksia yksityisen oikeusasemaan, ja toiseksi se ei saa jättää niille, joille se on osoitettu ja joiden tehtävänä on sen täytäntöönpano, ollenkaan harkintavaltaa.

Siltä osin kuin on kyse kantajan asiavaltuudesta riitauttaa delegoitu asetus 2022/1214, oikeuskäytännöstä ilmenee, että parlamentin toimi, joka vaikuttaa parlamentin jäsenten parlamentaaristen tehtävien hoitamisen ehtoihin, on toimi, joka vaikuttaa suoraan heidän oikeusasemaansa. Unionin yleinen tuomioistuin täsmentää kuitenkin, että tämä oikeuskäytäntö koskee parlamentin sisäistä järjestäytymistä koskevia toimenpiteitä, jotka vaikuttavat suoraan sen jäseniin, eikä sitä voida soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa, jossa parlamentin lainsäädäntövallan väitetty loukkaaminen voi vaikuttaa ainoastaan välillisesti parlamentin jäsenten oikeuksiin. Kaikkia kantajan oikeuksia, jotka liittyvät parlamentin lainsäädäntövallan käyttöön, kuten esimerkiksi oikeutta osallistua tavalliseen lainsäädäntömenettelyyn, oikeutta, joka koskee toimivaltaa ja menettelyä koskevien määräysten noudattamista, oikeutta puolustaa parlamentin

¹ Kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta 18.6.2020 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852 (EUVL 2020, L 198, s. 13).

² Asetuksen 2020/852 3 ja 9 artikla.

³ Delegoidun asetuksen (EU) 2021/2139 muuttamisesta tiettyjen energia-alojen taloudellisten toimintojen osalta ja delegoidun asetuksen (EU) 2021/2178 muuttamisesta kyseisiä taloudellisia toimintoja koskevien tiettyjen tietojen antamisen osalta 9.3.2022 annettu komission delegoitu asetus (EU) 2022/1214 (EUVL 2022, L 188, s. 1).

demokraattista toimivaltaa, ääni- ja aloiteoikeutta sekä poliittisen vaikutusvallan käyttämiseen tarkoitettua osallistumisoikeutta, voidaan nimittäin käyttää ainoastaan parlamentin sisäisissä menettelyissä, eikä näin ollen voida katsoa, että delegoiden asetuksen 2022/1214 antaminen olisi suoraan vaikuttanut kyseisiin oikeuksiin.

Tässä yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin lisää, että edustuksellisen demokratian periaate ja oikeusvaltioperiaate, joihin kantaja vetoaa hänen asiavaltuutensa tunnustamisen tueksi, sekä toimielinten välinen tasapaino ja vähemmistön oikeus oikeussuojaan, eivät voi asettaa kyseenalaiseksi tätä päätelmää, koska parlamentilla on oikeus nostaa kanne unionin säädöksistä, millä voidaan taata kyseisten periaatteiden noudattaminen. Sama pätee kantajan väitteisiin, joiden mukaan säädösten, jotka vaikuttavat toimivaltasäntöihin, lainsäädäntömenettelyn perustavanlaatuisiin määräyksiin tai vallan väärinkäyttöä merkitseviin säädöksiin, olisi katsottava koskevan suoraan parlamentin jäseniä.

Unionin yleinen tuomioistuin toteaa edellä esitetyn perusteella, että kantajalla ei ole asiavaltuutta, koska delegoitu asetus 2022/1214 ei koske häntä suoraan.